

'Voor je het weet zit je er in en kan je er niet meer uit'

Slachtoffers van loverboys

Naam: Lavina Tassebajof
Studentennummer: s1007469
Groep: 4PB
Datum: 21-05-2010
Begeleider/ Slb'er: Sandra Verbeeten
Beoordelaar: Cor Niks

M. van der V., 2010, slachtoffer loverboy

"Als je genoeg had opgeleverd die dag, dan zeiden ze: 'We hebben genoeg van je, ga maar weg'. 'Lever je geld in en ga'. Dus dan was je klaar en superhigh en dan had je niks en liep je terug naar het station in je pakje, dat waren echt down-momenten. Dan dacht ik wel eens: 'God, als er nu iets met me gebeurt, dan weet niemand dat'. Het voelde heel leeg en eenzaam op dat soort momenten. Je moest dan alles inleveren en ik was dan altijd wel iemand die een spijker-

broek meenam, zodat ik die na mijn werk aan kon trekken. Het

"Dronken gasten die dan tegen je schreeuwen: 'Het was lekker hoor!'"

is natuurlijk ook niet elegant om met zo'n pakje over straat te lopen. Ondanks de jas die je er-

overheen hebt. Hoe vaak ik wel niet op straat ben gaan zitten en niet meer wist wat voor en achter was en welke kant ik op moest. Op het station ben ik ook wel regelmatig bedreigd door mensen of je wordt herkend door klanten of dronken gasten die dan tegen je schreeuwen: 'Het was lekker hoor'. Je doet op de momenten zelf dan gewoon mee. Maar op de momenten dat ik er dan uit was, dan was het echt of ik in een andere wereld terecht kwam."

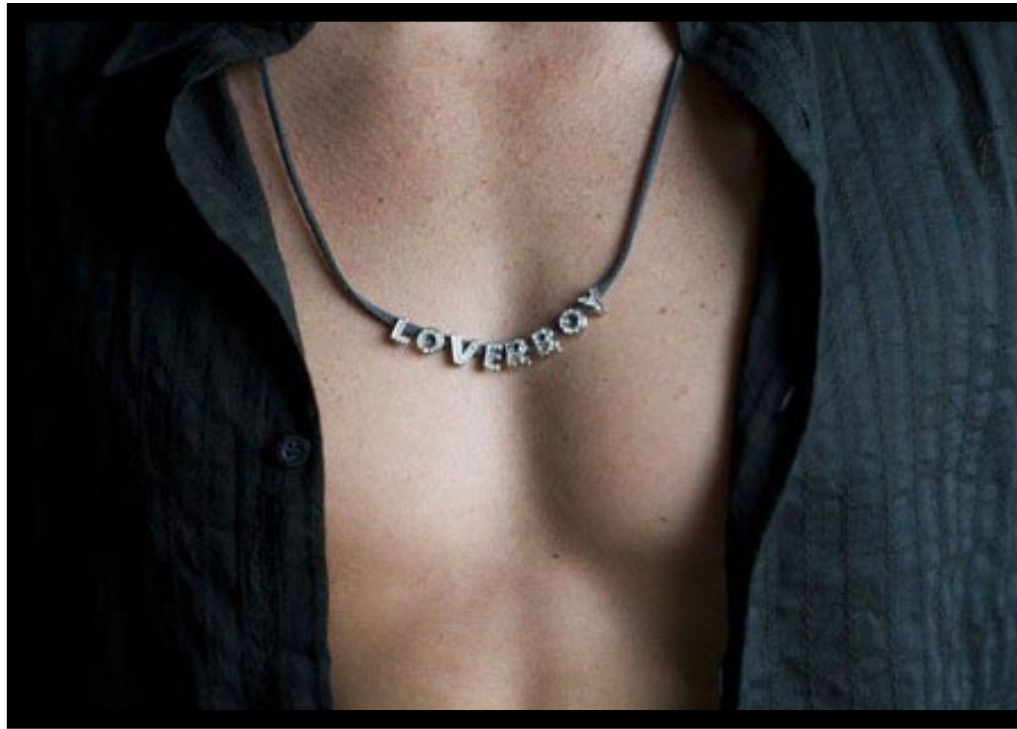

IN DIT ARTIKEL

- Redenen die de hulpverlening en slachtoffers zelf geven over het in en uit het loverboy circuit komen
- Persoonlijke verhalen van Hanneke, Blija en Meg
- Hoe loverboys te werk gaan
- Een beschrijving van de risicofactoren van slachtoffers van loverboys
- Benodigdheden van familie, hulpverlening en algemeen
- Meerwaarde die PMT kan leveren voor de behandeling van deze slachtoffers

Het aantal meldingen en aangiftes van loverboys stijgt jaarlijks. In de politiek, bij de politie en bij de hulpverlening staat het probleem hoog op de agenda. Geschat wordt dat tussen de 70 en 90 procent van deze prostituees onder dwang hun werk doen en vaak hun geld moeten afstaan aan derden. In 2008 waren er volgens het Coördinatiecentrum Mensenhandel (Comensha) minstens 180 meisjes het slachtoffer van loverboys. Dit cijfer is gebaseerd op meldingen van hulpverleners. Het werkelijke aantal ligt waarschijnlijk veel hoger. (Spits, 19 mei 2010). In een stad als Zwolle zijn een kleine twintig loverboys actief. Ze hebben naar schatting veertig meisjes slachtoffer gemaakt. (www.lover-boy.nl/praterover/index.htm)

Wat heeft een slachtoffer van een loverboy nu écht nodig van de hulpverlening? Welke bijdrage kan Psychomotorische Therapie (PMT) leveren qua behandeling aan loverboy slachtoffers? Oftewel welke PMT-thema's binnen de behandeling van loverboy slachtoffers dienen te worden uitgewerkt binnen de PMT als een zinvolle toevoeging op de algemene behandeling.

PMT heeft een belangrijke meerwaarde in de hulpverlening voor slachtoffers van loverboys. Het stuk 'persoonlijke verhalen van slachtoffers' illustreert welke overlevingsstrategie is ontstaan om de loverboy periode door te komen, namelijk het uitschakelen van gevoel, emotie en bewustzijn.

Ik was van de wereld. Dit deed ik om me af te sluiten. Ik deed alsof ik het niet was. Alsof het iemand anders overkwam. Het leek alsof ik zat toe te kijken'. (H. van der T, 2010, slachtoffer loverboy).

Dit artikel geeft inzicht hoe het loverboy circuit tot stand komt en welke factoren daarbij een

belangrijke rol spelen. Na het eerste deel volgt waarom PMT een meerwaarde is voor deze doelgroep.

De hulpverleners

Dit artikel bestaat uit interviews van respectievelijk drie hulpverleners als slachtoffers. Twee geïnterviewde hulpverleners zijn werkzaam in een Blijf van mijn lijf huis. Zij werken specifiek met slachtoffers van loverboys en vanuit deze organisatie krijgen deze meiden ook specifieke hulpverlening. Één van de hulpverleners geeft PMT aan deze doelgroep. Een derde hulpverlener werkt in een laagdrempelige vrouwenopvang. Vooral meerderjarige vrouwen komen daar binnen. Zij heeft twee meiden rond de leeftijd van achttien jaar binnen gehad, die slachtoffer waren geworden van een loverboy. Zij doet geen behandelingen.

Persoonlijke verhalen van de slachtoffers

Hanneke

Hanneke was ongeveer vijftien jaar toen zij in aanraking kwam met een lovergirl (1), die haar in contact bracht met de loverboy. De lovergirl wist van haar thuissituatie af en wist ook hoe Hanneke was. Allemansvriend, goedgelevig, maar ook op zoek naar enige spanning. Hanneke kent de lovergirl via het broertje van die lovergirl.

"Het leek wel alsof ik helemaal geen gevoel meer had. Het deed me niets meer. Ik voelde me ook niet schuldig. Het interesseerde me gewoon niet. Het maakte mij in de cel ook niets uit. (...) Ik schrok me dood toen ik besepte dat er een heel circuit om mij heen was gebouwd. Daarom vertrouw ik ook niet snel mensen meer. Dat vertrouwen ben je kwijt. Je zoekt elke keer iets anders ergens achter." (H. van der T, 2010).

Blija

Blija had een relatie met haar loverboy, hoewel ze het zelf niet echt een loverboy noemt, omdat zij niet met anderen naar bed hoefde. Zij woonde samen met hem en was in die tijd ongeveer achttien jaar. Zielige verhalen van vroeger hebben ervoor gezorgd dat zij voor hem wilde zorgen. Haar relatie kenmerkt zich door fysieke en emotionele mishandeling en steeds meer vervreemding van haar vrienden en familie.

"Hij sloot mij ook wel eens op. Op een gegeven moment sloeg hij mij zo vaak en zei hij dingen als 'je bent lelijk', dat het je niets meer doet. Toen ik erachter kwam dat ik die klappen niet meer voelde, dat schelden en kleineren mij niets meer kon schelen en ik letterlijk over mijn nek ben gegaan, dacht ik: 'Er komt een dag en dan verdwijnt ik voor hem.'" (B.F., 2010, slachtoffer loverboy)

Meg

Het derde slachtoffer is Meg, zij was elf jaar toen zij op de middelbare school kwam. Omdat zij gepest was op de basisschool, besloot zij zich nu anders te gaan gedragen.

"Op de middelbare school kreeg ik een hele goede vriend maar die overleed. Hij was van het dak gevallen. Vanaf toen vertrouwde ik niemand meer. Dit liep anders, want toen kwam die loverboy in beeld. Op een gegeven moment moest ik het met een vriend van hem doen. En dat was als het ware mijn keuring. Om de drie maanden kreeg ik een soort keuring en dan werd er besloten hoeveel er gevraagd kon worden voor mij." (Zie ook blz. 2., M. van der V., 2010).

1) Een Lovergirl doet zich als vriendin voor om het vertrouwen van een meisje te winnen. Nu veel meisjes op hun hoede zijn voor Loverboys, zetten die juist meisjes in om andere meisjes te ronselen. De Lovergirl is de nieuwe troef van de al langer bestaande Loverboys. (<http://school-guard.wordpress.com/lovergirls-2>)

Hoe gaan loverboys te werk?

Om te begrijpen hoe een meisje in het loverboy circuit terecht komt, volgt hier een uitleg van de stappen die een loverboy neemt van contact naar prostitutie.

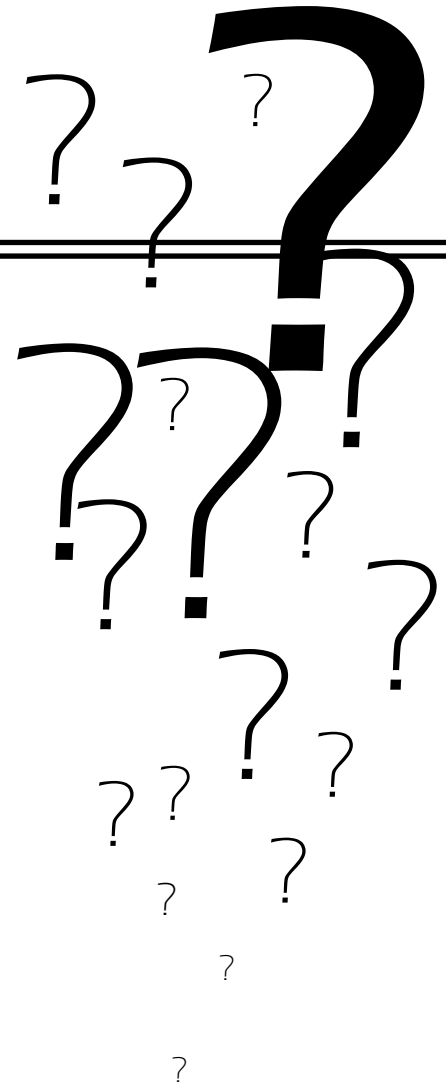
Het standaard loverboy verhaal lijkt achterhaald.

Het gaat niet meer zozeer om verliefd worden en overspoeld worden door cadeautjes. Tegenwoordig spelen lovergirs een essentiële rol. De lovergirs spelen informatie door aan de loverboys en uiteindelijk ontstaat er contact tussen het slachtoffer en de loverboy. Daarbij wordt er steeds meer gebruik gemaakt van de internetpagina's Hyves en Facebook. (Spits, 31 mei 2010) School blijft een belangrijke ontmoetingsplek.

Aandacht krijgen en leuke dingen doen kan genoeg zijn om vertrouwen te winnen. Wat ze thuis missen zoeken ze bij de loverboy en die weet dat. Hij maakt de meisjes afhankelijk van hem. Emotioneel, qua drugs, woonruimte en sociaal netwerk. Tegenwoordig kan ook sneller sprake zijn van dwang en mislei-

ding. (Van den Hoorn, Tijssen,, Lakeman, Peters, 2009, blz.6; Servers, 2009; www.bewareofloverboys.nl).

Al snel volgt er seks en bij sommige (allochtone) meiden is er zelfs sprake van (groeps)verkrachting/ontmaagding, om zo de weg naar huis af te snijden. (Eerwraak). Door het meisje aan te zetten tot seks met vrienden verlaagd de loverboy de drempel tot prostitutie. (Van den Hoorn, et. al, 2009, blz.6). Dit krijgt de loverboy voor elkaar door bedreigingen naar haarzelf of haar familie, door fysieke dwang of emotionele gebondenheid. (Van den Hoorn, et. al, 2009, blz.7; Verkocht, zorg na mensenhandel een publicatie van prostitutie maatschappelijk werk, 2004)). Twee van de slachtoffers hebben ook door laten schemeren lijken te hebben gezien en dit op een leeftijd van ongeveer vijftien jaar.

“Al snel volgt er seks en bij sommige meiden is er zelfs sprake van (groeps)verkrachting of ontmaagding”

Risicofactoren slachtoffers van loverboys

Er zijn tal van factoren die een rol spelen bij het slachtoffer kunnen worden van een loverboy. Uiteindelijk kan iedereen slachtoffer worden, maar er zijn risicogroepen.

Biologische factoren

Biologische factoren zijn dat het over het algemeen meiden zijn. Hoewel jongens ook steeds vaker slachtoffer zijn, maar hier is minder over bekend. Meiden die in de puberteit komen, zwakbegaafd zijn en verslaving behoren tot risicofactoren. Verslaving kan oorzaak en gevolg zijn.

Gevolg: Om gevoelens uit te schakelen, begin je met het gebruiken van drugs, waardoor je uiteindelijk verslaafd raakt. Oorzaak: het tegenkomen van verkeerde mensen tijdens het halen van drugs. (Van Dijke, Terpstra, Berger, Geurts, 2006, blz.23; Van den Hoorn, et. al, 2009, blz. 6; Severs, 2009; www.bewareofloverboys.nl)

Psychologische factoren

Psychologische factoren hebben te maken met niet sterk in je schoenen staan. Hierbij gevoelig zijn voor dwang, manipulatie, misleiding en geweld. Meiden en jonge vrouwen zijn nog altijd gevoelig hiervoor. (Van Dijke, et. al., 2006, blz.10.) Kwetsbare meiden, meiden met risicogedrag en achterliggende problematiek lopen aanzienlijk meer risico om in de prostitutie te belanden. (Van den Hoorn, et. al., blz. 13; Geïnterviewde hulpverleners).

Sociale factoren

Sociale factoren spelen mogelijk een rol in de gebrekkige weerstand tegen loverboys. Meiden zijn makkelijk in te palmen en afhankelijk te maken, vanwege

“Een laag zelfbeeld en lage zelfwaardering spelen een grote rol voor deze meiden”

hun gebrekkige weerstand, sociale netwerk en hun hechtingproblematiek. Laag zelfbeeld, lage zelfwaardering spelen ook een grote rol. (Van den Hoorn, et. al., blz. 13; Geïnterviewde hulpverleners). Loverboys geven deze meiden in eerste instantie het idee dat ze speciaal zijn en dit is goed voor hun zelfbeeld en zelfwaardering. Meestal instabiele persoonlijkheidsontwikkeling, wegens behoefte aan controle van hun leven en acceptatie volwassenen. Bovendien hebben ze meer last van ernstige psychiatrische problemen. Van psychiatrische stoornissen tot problemen als gevolg van

bijvoorbeeld een incestverleden. Ze kunnen hierdoor agressiever en dominanter zijn en dus meer opvallen.

Emotionele afhankelijkheid (naar loverboy) en oordeel van anderen spelen een rol. Sommige meiden hebben ook de drang naar spanning en sensatie. Ze vinden snel dingen saai en hebben behoefte aan een beetje glitter en glamour.

Het kan zijn dat meiden vrijwillig in de prostitutie gaan, maar uiteindelijk toch gedwongen worden dingen te doen die ze niet willen. (Van Dijke, et. al., 2006, blz. 34-36; Geïnterviewde hulpverleners en slachtoffers).

Sociaal, emotioneel, economisch kwetsbare meiden zijn een makkelijk doelwit voor jongeren die snel veel geld willen verdienen.

Je hebt namelijk onderdak en geld nodig en als je in nood bent, dan is die stap snel gemaakt.

(Van Dijke, et. al., 2006, blz. 17).

Meiden die risico lopen hebben vaak conflicten met ouders tijdens puberteit, zonder dat er sprake is van ernstige ouderproblematiek. Bijvoorbeeld ontworstelen aan overmatige bescherming, ontmoeting foute vrienden etc. Maar er kan ook sprake zijn van ernstige ouderproblematiek. Bijvoorbeeld hechtingsproblemen, uithuisplaatsingen, schoolproblemen, zelfbeeld en waardering, of een gebrekkig sociaal netwerk. (Ernstige)trauma's zijn ook risicofactoren, zoals verwaarlozing, mishandeling, seksueel misbruik, pesterijen, verkrachtingen, onveilige thuissituatie, relationeel geweld etc. Het betreft hier bijvoorbeeld meisjes met een relatieverslaving om liefdesleegheid op te vullen. (Van den Hoorn, et. al., blz. 13).

Regelmatig hebben risicomeiden meervoudige problematiek en een hulpverleningsachtergrond. Ze hebben op jonge leeftijd veel meegemaakt en zijn hierdoor flink beschadigd, bijvoorbeeld zoals Meg, mishandeld op fysiek en emotioneel vlak. (Van Dijke, et. al., 2006, blz. 23).

Deze meiden spijsbelen veel, maken veel ruzie op school en of thuis, lopen weg van huis of internaten. Dan gebruiken zij seksuele contacten om aan geld of onderdak te komen. Toch is hier in zekere zin ook sprake van dwang: 'Gedwongen door de omstandigheden'. Risicomeiden drinken ook meer alcohol en gebruiken meer drugs. Ze gaan vaak relaties aan met oudere mannen en maken deel uit van een delinquente vriendengroep. (Van Dijke, et. al., 2006, blz. 23, blz. 34-36).

Ontwikkelingen huidige jeugdcultuur lijken loverboys in de kaart te spelen. Niets kan gek genoeg en seks staat los van liefde. Meiden weten vaak niet meer wat normaal is. (Van Dijke, et. al., 2006, blz. 11).

Grote culturele en sociale diversiteit spelen ook een rol. In sommige culturen is seks voor het huwelijk een absoluut taboe. Zo komt in, Loverboys, een publieke zaak (Terpstra e.a., 2005) indringend naar voren dat een meisje dat met een jongen naar bed is geweest, geen enkel respect meer krijgt van met name Marokkaanse jongens. Ze beschouwen dit als een vrijbrief om met haar te kunnen doen en laten wat ze willen.

Meiden uit een streng Christelijk, streng Islamitisch of traditioneel gezin veel beperkingen opgelegd krijgen en alleenstaande minderjarige asielzoekers vormen ook een groot risico. (Van Dijke, et. al., 2006, blz. 12).

Een groot risicofactor zijn meiden die te vrezen hebben voor eer gerelateerd geweld en eerwraak. Zij zijn zeer chantabel, vooral als bekend wordt dat zij seks voor het huwelijk hebben gehad. Zij willen koste wat het kost voorkomen dat anderen weten dat zij geen maagd meer zijn uit angst dat zij door hun familie verstoten worden. Er zijn verhalen bekend van (groep)verkrachtingen van (islamitische) meiden waarbij de betrokken jongens foto's maakten van de verkrachtingen om die meiden daarmee vervolgens te chanteren. (Van Dijke, et. al., 2006, blz. 23).

Interactie tussen biologische, psychologische en sociale factoren

Het één heeft altijd met het ander te maken. Leeftijd kan invloed hebben op je relatie met je ouders en vrienden. Je ouders kunnen invloed hebben op je gedrag, je gedrag kan invloed hebben op je prestaties op school. Je prestaties op school kunnen invloed hebben op je relaties met je docenten en visa versa. En al deze interacties kunnen positief uitpakken maar ook negatief. Bij de geïnterviewde meiden mag duidelijk zijn dat sociale factoren (situatie thuis en op school), psychische factoren (trauma's en persoonlijkheid) en biologische factoren (leeftijd, geslacht) allemaal invloed hebben gehad voor het uiteindelijk in het loverboy circuit belanden.

PMT is in staat om invloed uit te oefenen op de psychische en sociale factoren. Door middel van weerbaarheidsoefeningen of oefeningen met een hoge moeilijkheidsgraad (Bijvoorbeeld salto achterover, mits binnen mogelijkheden van slachtoffer) kun je succeservaringen op laten doen en iemand sterker laten voelen. Hierdoor kan diegene meer zelfvertrouwen krijgen en sterker in zijn schoenen gaan staan. Daarnaast kan op sociaal gebied veel gedaan worden in de interactie. Tijdens oefeningen laten mensen gedrag zien, zowel verbaal als non-verbaal, waarover geëvalueerd wordt. Met name wanneer er gedragspatronen te zien zijn die in de weg kunnen zitten in contact met anderen. Omdat er gewerkt wordt met het eigen lijf en de interacties echt zijn, kan daar op ingespeeld worden tijdens PMT. Dit is heel leerzaam voor deze meiden.

In het circuit komen: Redenen van de slachtoffers en de hulpverlening

De redenen die de geïnterviewde slachtoffers zelf geven hebben met alle drie factoren te maken van het biopsychosociaal model. De belangrijkste zijn vooral de sociale en psychologische factoren.

Alle drie hebben een instabiele jeugd gehad. Variërend van gescheiden ouders tot seksueel misbruik, emotionele en fysieke mishandeling en pesterijen op school.

Hanneke

"Ik was zo goedgelovig. Ik dacht dat iedereen zoals mij was. Iemand leent iets en dat krijg je terug. Als iets kapot gaat dan los je dat op. Ik kon met iedereen

"Ik was zo goedgelovig, ik dacht dat iedereen zoals mij was"

opschieten. Ik was avontuurlijk en hou van spanning. Er moet wel iets in mijn leven gebeuren. Ik vind al snel iets saai. Maar ik was niet heel verlegen of ik liep er niet ordinair bij. Ik vond mezelf gewoon iemand van 15 jaar. (H. van den T., 2010).

Meg

Heel gemeen, maar mijn vader heeft ervoor gezorgd dat ik in het circuit terecht ben gekomen. Mijn moeder durfde ik nooit echt de schuld te geven. Mijn vader was makkelijker, want dat was echt te zien. Blauwe plekken enzovoorts. Mijn moeder heeft mij op emotioneel gebied kapot gemaakt. Mijn vader fysiek. Dat meisje (de lovergirl) heeft ook een belangrijke rol gespeeld. Die heb ik echt verafschuwd.

Zij en die groep hebben een aardig deel verpest. (M. van der V., 2010).

(Meg noemt zelf de pesterijen op de basisschool niet als reden. Maar het is zeer waarschijnlijk dat dit ook invloed heeft gehad op de hele situatie).

Hulpverlening

De geïnterviewde hulpverleners sluiten aan bij bovenstaande verhalen. Veel problemen thuis, op school en het opzoeken van bepaalde spanning. Aanvullend kunnen meiden naïef en kwets-

"Veel problemen thuis, op school en het opzoeken van bepaalde spanning"

baar zijn, geen nee zeggen, slecht zelfbeeld, verliefd worden op de loverboy.

Ouders kunnen in circuit zitten, weglopen van huis of instelling of vrijwillig beginnen in de prostitutie en uiteindelijk gedwongen worden.

Uit het circuit komen: Redenen van de slachtoffers en de hulpverlening

Hanneke

Hanneke was inmiddels als vermist opgegeven en zou die week in een programma komen over vermiste mensen.

“Er werd veel druk op die jongens uitgeoefend. Door een Turkse man die mijn moeder wel kende. Dat hun zoon loverboy is en dat als zij (de loverboys) niets zouden doen, hij zelf er iets aan zou doen. Familie is heel belangrijk daar, dus als je er niet meer bij hoort dan kan je het beste verhuizen naar een ander land. Ik mocht van de een op andere dag naar huis. Ik kreeg een kaartje en toen ben ik in de bus naar huis gegaan. Toen begreep ik het helemaal niet meer! Ik wist niet hoe ik het had.” (H. van der T., 2010).

Blija

“Ik heb een hele hardleerse moeder, die gewoon altijd naar me toe is blijven komen. Die probeerde altijd in mijn buurt te komen.

“Mijn moeder is altijd naar me toe blijven komen”

Waardoor ik toen in de opvang terecht kwam. Uiteindelijk speelden maatschappelijke werkers belangrijke rol. Door die opvang ben ik eigenlijk gaan zien dat mensen heel anders zijn. Dat er wel mensen zijn die bereid zijn om anderen te helpen.” (B.F., 2010)

Meg

“Ik had xamens, het ging puur om tijd. (...) Toen ben ik teruggegaan naar school en ben ik naar de conciërge gegaan en gezegd dat ik een groot probleem had. Dat ik lastig werd gevallen door een groep mannen. Geniale vent was dat. Hij wist allang dat er iets aan de hand was. Omdat ik nooit op school was. Hij heeft mij dus thuisgebracht. (...) Ik heb hem gevraagd of hij mij weer op wilde halen en weg wilde brengen. Was geen probleem. Als ik examens had haalde hij mij op en bracht hij mij thuis. Allemaal geen probleem. Hij deed echt alles. Doordat die conciërge bij mij bleef, liet die loverboy mij uiteindelijk met rust.” (M. van der V., 2010).

Hulpverlening

De hulpverlening geeft ook aan dat ingrijpen van derden erg belangrijk is. Hierbij spelen ouders een belangrijke rol. Over het algemeen speelt het sociale netwerk rondom zo'n meisje een belangrijke rol om eerder signalen op te pakken en actie te ondernemen. Scholen, vrienden, politie, ouders en hulpverlening zijn belangrijk en moeten hun kop niet in het zand steken als er vermoedens zijn van problemen.

Benodigdheden betreffende de hulpverlening, familie en algemeen

De problemen van de slachtoffers zijn vaak complex. Een multidisciplinaire aanpak is dan ook gewenst. Belangrijke therapieën die worden genoemd in de literatuur, bij de slachtoffers en hulpverleners zijn systeemtherapie, psycho-educatie, PMT met weerbaarheidstraining en cognitieve gedragstherapie. (Van Dijke, et. al., 2006, blz. 48; Geïnterviewde hulpverleners).

Wat de meiden over het algemeen als zeer positief ervaren is dat ze hun verhaal kunnen delen met lotgenoten die begrijpen hoe het gaat.

PMT sluit zeer goed aan bij deze doelgroep, omdat deze meiden zijn aangetast in hun lichamelijke integriteit: incest, aanranding, verkrachting, mishandeling en gedwongen prostitutie. Alleen praten over dit trauma lost de ne-

gatieve lichamelijke herinneringen niet op. De angst en spanningen hebben zich vastgezet in hun lichaam. Lichaamsgerichte interventies zijn des te belangrijker omdat deze getraumatiseerde meiden ten gevolge van dissociatie het contact met hun lichaam kwijt kunnen zijn of op zijn minst een haatliefdesrelatie met hun lijf hebben. Ze hebben moeite om emoties te ervaren

en te voelen omdat die vaak ook een lichamenlijk component hebben. Duidelijk mag zijn dat er bij de hulpverlening aan de meiden die misbruik hebben meegemaakt, bij voorkeur veel aandacht is voor hun lichamenlijk beleving. En PMT is een vorm van therapie die veel lichaamsgeoriënteerd werkt en dus heel geschikt is. (Van Dijke, et. al., 2006, blz. 154).

De kwaliteiten van een hulpverlener hangen samen met het hebben van een klik tussen cliënt en hulpverlener, respect, vertrouwen, begrip, kennis van zaken, een directe aanpak, niet om de kern heen draaien. Deze meiden

kunnen dat zelf ook goed, dus dan kom je nergens.

Uit onderzoek blijkt dat dertig procent van verbetering te maken heeft met algemene factoren, waarvan de belangrijkste de therapeutische relatie is. (Staf-leu Van Loghum, 2004, Blz.56). Naast vijftien procent placebo effect en therapeutische technieken en veertig procent spontane verbetering, is dat dus een flink hoog percentage.

Daarnaast geven ze aan het fijn te vinden eerst de normale dingen weer op te pakken alvorens meteen het verhaal ingedoken wordt. Een confronterende, directe houding af te wisselen met een losse houding en leuke dingen doen, zoals winkelen en boodschappen doen, betreft de voorkeur. Daarbij is het handig om de meiden in het begin uit hun omgeving te halen. Hierdoor ervaren ze bescherming en veiligheid. Maar hierdoor kunnen de loverboys ook geen contact met ze krijgen.

Deze meiden hebben ook behoefte aan simpelweg een luisterend oor, rust, structuur, en lotgenoten.

Rust is overigens wat al deze meiden als eerste noemen. Vaak met een zucht er achteraan. Dit geeft aan dat dit één van de belangrijkste behoeften is als slachtoffers net uit het circuit komen.

(Geïnterviewde slachtoffers en hulpverleners).

Meerwaarde PMT

Benodigheden familie

Elk slachtoffer zegt dat er behoefte is aan steun en acceptatie. Daarnaast hebben ze behoefte aan begrenzing, structuur en duidelijkheid vanuit huis. Tijdens het verblijf in de opvang is er behoefte aan contact met familie en dat er interesse getoond wordt door hen. Overigens is er ook behoefte aan systeemgesprekken, hoewel dit vaak moeilijk wordt erkent, omdat het ook onveilig kan zijn, aangezien er moeilijke onderwerpen besproken gaan worden. (Geïnterviewde slachtoffers en hulpverleners).

Benodigheden algemeen

Over het algemeen willen deze meiden rust, lotgenoten, niet te veel vrijheid, genegenheid, beschermende omgeving, eigen plek en toewerken naar steeds meereigenverantwoordelijkheid. Daarnaast moet het allemaal niet te groot, maar persoonlijk blijven in een huiselijke sfeer. Ondanks al deze benodigheden blijven deze slachtoffers ook zeggen dat het erg belangrijk is om direct en confronterend te zijn en te blijven, want anders lopen ze met je weg.

De hulpverleners voegen daar bij dat ze weinig prikkels moeten krijgen (om tot rust te komen), dat ze een luisterend oor nodig hebben, begrip, erkenning en dat ze in het begin niet onder druk gezet moeten worden. Complimenten geven en bedanken voor simpele dingen zoals de afwas. (Geïnterviewde slachtoffers en hulpverleners)

PMT is een vorm van therapie die deze meiden nodig hebben, aangezien zowel het contact met het eigen lichaam als het contact met andere mensen is verstoord. Het lichamelijke zal daarom in de behandeling een centrale plaats moeten krijgen. Dit soort misbruik wat deze meiden hebben meegemaakt gaat altijd gepaard met lichamelijke en psychische gevolgen en eveneens heeft dit gevolgen voor de relaties, intimiteit en seks met anderen. In het contact tussen mensen speelt lichamelijke communicatie een minstens even belangrijke rol als de verbale uitwisseling. De beangstigende en verwarrende emoties die met misbruik, verkrachting etc. gepaard gaan, blijven zich langdurig ook als lichamelijke sensaties en zintuiglijke herinneringen manifesteren. In het lichaam ligt het verhaal van het verleden opgeslagen en als zodanig beïnvloedt het de beleving van heden en toekomst. Dat lichaam en geest onlosmakelijk verbonden zijn, wordt door de snel groeiende kennis uit de neurowetenschappen (her)bevestigd. Het is moeilijk voor te stellen hoe deze gevolgen met alleen woorden kunnen worden behandeld. (www.pesso.nl).

Alle slachtoffers hebben bepaalde overlevingsstrategieën ontwikkeld. Sommigen blijven bestaan nadat de situatie van misbruik, verkrachting, prostitutie voorbij is. Deze overlevingsstrategieën zijn vaak niet effectief meer, maar kunnen je juist in de weg zitten. Voorbeelden van deze strategieën zijn niet meer voelen, verslaafd raken, dissociëren, flauwvallen, misselijk worden, gespannen raken etc. De lichaamsgeoriënteerde oefeningen binnen PMT sluiten hier uitstekend bij aan. (Geerdink 2002, blz. 32). Lichaamsgeoriënteerde oefeningen die veelal gedaan worden zijn: ontspanningsoefeningen (Jacobsen), ademhalingsoefeningen, Pesso-oefeningen (structure, één tegen de groep), non-verbale expressie oefeningen (emoties uitbeelden, anderen neerzetten in een bepaalde houding), bio-energetica (Grounding, uiten van emoties), massage, vertrouwens oefeningen (blinddoek, acrobatiek). (Fahrenfort, 1987, blz. 34)

Ook bij de vraag of er voorkeur is voor lichaamsgericht werken of bewegingsgericht werken, is er bij alle slachtoffers behoefte aan eerst lichaamsgericht werken. Het is van belang om je als therapeut wel te realiseren dat ontkenning van psychische en lichamelijke klachten een noodzakelijke overlevingsstrategie is van mensen die lichamelijk of seksueel zijn overweldigd. Getraumatiseerde mensen hebben geleerd te wachten totdat de ramp zich heeft voltrokken. Zij zijn er toe geneigd te verduren om daarna schijnbaar ongeraakt over te gaan tot de orde van de dag. De therapeut die voorbijgaat aan de onuitgesproken behoefte van de cliënt aan eerherstel van het geminachte lichaam, draagt onbedoeld bij aan een herhaling van een geschiedenis van weer moeten verdragen. (www.pesso.nl).

Welke thema's zijn van belang

Naar aanleiding van de interviews en de literatuur die besproken is, is een selectie gemaakt van de belangrijkste thema's met daarbij aansluitende PMT oefeningen.

Specifieke thema's

Relaties, seksualiteit en intimiteit en vertrouwen in jezelf en de ander. De PMT'er dient veel aandacht te besteden aan relaties en seksualiteit. Alle meisjes hebben te maken (gehad) met relaties waarin ze misbruikt werden. Een belangrijk doel is dat de meisjes weerbaar worden en controle voelen en hebben in relaties, hun grenzen leren herkennen en aangeven, goede en foute vrienden van elkaar weten te onderscheiden en het verschil zien tussen een vriendschappelijke en een seksuele relatie. Hierdoor hebben veel slachtoffers geen vertrouwen meer in anderen en in henzelf en zoeken overal iets achter. Zij hebben in een circuit gezeten waarin alles een vooropgezet plan is geweest, zonder dat ze daar erg in hebben gehad. Verschillende slachtoffers vertellen ook dat ze altijd op hun hoede waren, vooral in het begin dat ze er uit waren. Werken aan vertrouwen in anderen, in zichzelf en hun eigen gevoel is dan ook belangrijk. (Van Dijke, et. al., 2006, blz. 104; Geïnterviewde slachtoffers en hulpverleners). Als PMT'er maak je gebruik van massageoefeningen en vertrouwensoefeningen met blinddoek, door middel van acrobatiek of turnen.

Grenzen en wensen aan kunnen geven.

Deze meiden hebben een tijd lang geleefd zonder grenzen. Laat staan dat ze hun eigen wensen aan kunnen geven. Deze zijn overschreden en dit werd niet meer gevoeld. Lees terug in de sociale factoren die van invloed zijn geweest op het in het circuit komen. Ouders die niet omkijken naar hun kind, mishandeling, seksueel misbruik etc. Het was alledaagse kost voor deze meiden, waar de loverboys uiteindelijk een vervolg aan hebben gegeven. (Geïnterviewde slachtoffers en hulpverleners). PMT specifiek zou je kunnen werken met Control Approach oefeningen. Hoe dicht mag iemand bij je komen. Ervaren dat je daarin mag en kan sturen en differentiëren. Oefeningen waarin je je eigen grenzen verkennt. Zowel lichamelijk als psychisch.

Balans

in zorgen voor jezelf en de ander. (Van Dijke, et. al., 2006, blz. 108). Deze meiden zeggen ook altijd voor een ander klaar te hebben gestaan en daarin zichzelf te zijn vergeten. Daarbij hebben zij zoveel meegemaakt dat ze veel kunnen hebben en weinig pijn voelen. Zichzelf weer serieus nemen en belangrijk genoeg vinden om een balans te zoeken in wat goed is voor henzelf en anderen is belangrijk. PMT oefeningen die goed aansluiten zijn een plek maken voor jezelf in de zaal. Hoeveel materiaal en tijd gun je jezelf? Maar ook een ander een fijne plek laten maken voor jezelf. Hoe voelt het om verzorgd te worden? Bewegingsgericht zou je kunnen kijken naar hoe mensen met jou omgaan en hoe jij met jezelf omgaat in bepaalde oefeningen.

Voelen

In de verhalen van deze meiden is te lezen dat ze veel hebben moeten doorstaan en dat er veel gevoel is weggestopt om maar te kunnen overleven. Het weer leren voelen is belangrijk, zodat deze meiden zich minder leeg gaan voelen, zodat je voelt wat vreugde is en verdriet. Zodat je voelt wat je wel en niet leuk vindt en wat je wel en niet lekker vindt. Voelen om te ervaren dat je weer leeft. Gerichte PMT oefeningen zijn oefeningen met je ogen dicht, dat zorgt ervoor dat je meer voelt van binnen. Continue benoemen wat je voelt in je lijf, maakt dat je weer meer gaat voelen en je bewuster wordt van je lijf. PMT oefeningen met aanraking zijn ook zeer geschikt. Bijvoorbeeld masseren, bij elkaar zitten of acrogym. Vanuit die oefeningen bevragen op lichaamssensaties en emoties is essentieel, want veel herhaling op dit gebied maakt dat je steeds meer gaat voelen.

Conclusies en aanbevelingen voor de praktijk

Aanleiding voor het schrijven van dit artikel is de vraag wat de meerwaarde is van PMT voor slachtoffers van loverboys. PMT werkt met het lijf en in hun lijf ligt het verhaal van het verleden opgeslagen en als zodanig beïnvloedt het de beleving van heden en toekomst. De angst en spanningen hebben zich vastgezet in het lichaam. PMT zorgt ervoor dat deze angst en spanningen verdwijnen uit het lijf, juist omdat PMT met het lijf werkt. Deze slachtoffers zijn gebaat bij PMT, omdat seksueel misbruik, verkrachting, mishandeling, verwaarlozing allerlei klachten met zich meebrengen, die niet opgelost kunnen worden met alleen praten. In het artikel is te lezen dat deze meiden lichamelijk en sociaal behoorlijk aangetast zijn en PMT is heel geschikt om deze klachten te verminderen. Vooral de lichaamsgerichte oefeningen dragen bij, bij het verminderen van de klachten. Voorbeelden van PMT oefeningen die geschikt zijn voor deze doelgroep zijn ontspanningsoefeningen, ademhalingsoefeningen, Pessoo oefeningen, non-verbale expressie oefeningen, bio-energetica, massage en vertrouwensoefeningen.

Literatuur

Hulpverlener, Blijf van mijn lijf huis.

Hulpverlener laagdrempelige vrouwenopvang prostitutie.

Psychomotorisch therapeut, Blijf van mijn lijf huis.

Slachtoffer: Blijja F.

Slachtoffer: Hanneke van der T.

Slachtoffer: Meg van der V.

www.bewareofloverboys.nl

www.bodemloos.com/informatie/artikelen_lb.htm#up

www.jeugdprostitutie.nl, geraadpleegd op 1 maart 2010.

www.lover-boy.nl/praatrover/index.htm

www.loverboyinfo.nl, geraadpleegd op 1 maart 2010.

www.lovelimits.nl/index.php?option=com_content&view=article&id=10&Itemid=9

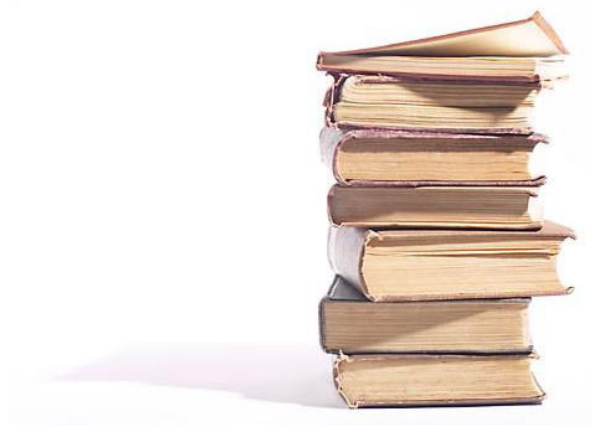
www.lovelimits.nl/index.php?option=com_content&view=article&id=3&Itemid=4

www.pesso.nl/artikelen/PessoPerquin.htm

Perquin, L., Pessa, A. (2010). Pessa-psychotherapie bij de behandeling van de gevolgen van seksueel misbruik.

www.schoolguard.wordpress.com/lovergirls-2/

Dijke van, A., Terpstra, L., Berger, M., Geurts,

E.(2006). De betovering verbroken. Amsterdam; SWP.

Fahrenfort, J.(1987). Psychomotorische Therapie: Een onderzoek naar het gebruik van bewegings- en lichaamsgeoriënteerde methoden in de psychiatrie. Amsterdam: VU Boekhandel.

Geerdink, F., Transact, (2002). Als je misbruikt bent:

Gids voor verwerking. Utrecht: Jan van Arkel.

Hoorn, van den, J., Tijssen, I., Lakeman, C., Peters, M.,
 Loverboys.

Movisie

Severs, Y.(2009), Loverboys. Arnhem; Ellessy

Spits. (19 mei 2010). In de greep van een lover-boy.

Spits. (31 mei 2010). Het begint met een vrienden-verzoek.

Wegens privacyredenen zijn de namen van de slachtoffers en de hulpverleners niet volledig.

Samenvatting

Er zijn tal van oorzaken waarom de één wel slachtoffer wordt van een loverboy en de ander niet. Globaal zijn sociale factoren oorzaak, zoals instabiele thuissituatie, trauma's, conflicten op school en spijbelen, verkeerde vrienden, culturele en sociale diversiteit en weggelopen van huis of internaat. Daarnaast spelen psychische factoren een rol, zoals niet sterk in de schoenen staan, instabiele persoonlijkheidsontwikkeling, ernstige psychiatrische problemen, emotionele afhankelijkheid, drang naar spanning en sensatie en sociaal, emotioneel, economisch kwetsbare meiden. De biologische factoren die een rol spelen hebben te maken met geslacht (meisje), leeftijd (puberteit) en intelligentie. Zwakbegaafde meiden lopen een hoger risico.

Tegenwoordig komen loverboys in contact met potentiële slachtoffers door een lovergir, maar internetpagina's als Hyves en Facebook worden ook steeds meer gebruikt. School blijft een populaire ontmoetingsplek. De reden die meiden geven waardoor zij in het circuit terecht komen zijn vooral ouders. Ouders die veel ruzie hebben, gescheiden zijn of geen aandacht en liefde schen-

ken. Daarnaast kunnen vroege traumatische gebeurtenissen een belangrijke rol spelen. Om uit het circuit te komen spelen ouders vervolgens weer de belangrijkste rol. Maar uiteindelijk moeten de meiden er zelf achterstaan wil het slagen. Bij het verhaal van één van de slachtoffers in dit artikel is een conciërge erg belangrijk gebleken. School kan hier dus ook een belangrijke rol in spelen.

De meerwaarde van PMT in dit verhaal speelt een belangrijke rol in de hulpverlening. De slachtoffers laten zien in hun verhalen dat ze weinig emotie en gevoel hebben gehad tijdens de loverboyperiode en dat het nu nog steeds moeilijk is om bewust te zijn wat ze voelen. Om dit terug te krijgen is de toevoeging van PMT in de behandeling van essentieel kaliber. Een lichaamsgerichte benadering heeft hier de voorkeur. Kleine stapjes maken in het weer voelen van emotie is een eerste stap om weer te voelen dat je leeft. Het nadeel van het niet meer voelen is dat je ook geen positieve emoties meer kunt voelen. Hierdoor kan je je leeg en eenzaam voelen en dat is juist waar deze meiden vanaf willen.

Dankwoord

Mijn dank gaat uit naar de slachtoffers en de hulpverleners die bereid zijn geweest om hun verhaal aan mij te doen. Dankzij hun medewerking heb ik een artikel kunnen schrijven van persoonlijke aard gecombineerd met de al bestaande literatuur. De persoonlijke verhalen van de slachtoffers en de hulpverleners maken in mijn beleving dit artikel tot een succes en bevat informatie die van nu is en niet achterhaald. Mijn dank aan hun is groot en oprecht.

Over de auteur

Lavina Tassebajof heeft in 2007 haar opleiding als sportdocent afgerond aan de Hanze Hogeschool te Groningen. Als vervolgoopleiding is ze Psychomotorische therapie gaan studeren op Hogeschool Windesheim te Zwolle van de School of Human Movement and Sports. Deze rond zij af in 2010.